

ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Прокопенко Катерина Володимирівна

студентка, Національний університет технологій та дизайну

Радіонова Наталія Йосипівна

кандидат економічних наук, доцент, Національний університет технологій та дизайну

Постановка проблеми. Метою будь-якого суб'єкта господарювання є отримання позитивних результатів від діяльності. Як відомо, фінансовий результат є важливим підсумковим показником, його визначення є важливим аспектом не тільки для управління підприємством та внутрішніх користувачів, а й для зовнішніх (контрагенти, органи державного контролю), адже об'єктивна оцінка цього показника необхідна для визначення ступеня надійності фінансово-економічного становища суб'єкта господарювання. Зазначені причини зумовлюють необхідність дослідження питання впливу облікової політики підприємства на фінансові результати його діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми впливу облікової політики на формування фінансового результату господарювання підприємства відображені у різноманітних працях, статтях, наукових доробках багатьох економістів, бухгалтерів як практиків так і теоретиків Ф.Ф. Бутинець, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, А.Д. Шеремет.

Як зазначають Пушкар М.С., Щирба М.Т., від прийнятої облікової політики залежить не тільки фінансовий результат, а й фінансовий стан підприємства. Повне та правдиве подання інформації про фінансові результати і фінансовий стан підприємства у фінансовій звітності в значній мірі залежить від рівня формування та застосування облікової політики, яка б враховувала умови діяльності підприємства, організаційно-технічні особливості тощо [1, с. 178].

Під час дослідження впливу методів та особливостей облікової політики на фінансові результати господарювання підприємства, доведено, що обрані методичні прийоми можуть кардинально впливати на показники фінансового результату суб'єкта господарювання.

На сьогодні недостатньо висвітленою є питання, щодо впливу застосування міжнародних стандартів фінансової звітності при формуванні облікової політики, оскільки більшість вітчизняних науковців висвітлюють питання впливу облікової політики сформованої на засадах національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Згідно до Закону України № 996-XIV від 16.07.1999 р. «Про

бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» за підприємствами України закріплена можливість застосування міжнародних стандартів фінансової звітності, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності та Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», регламентують особливості формування облікової політики для суб'єктів господарювання, що провадять діяльність спираючись на такі стандарти.

Постановка завдання. Завданням цієї доповіді є огляд основних способів впливу облікової політики на результати діяльності суб'єкта господарювання з урахуванням можливості застосування в Україні міжнародних стандартів фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розбіжності звітної та реальної величини прибутку підприємства обумовлені застосуванням певних принципів, методів, технік ведення бухгалтерського обліку, що відображені в обліковій політиці підприємства [6, с. 188-190; 7, с. 531].

Згідно до Закону України № 996-XIV від 16.07.1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», облікова політика - сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [2; 3].

Згідно з МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки», облікові політики – конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності [8].

Згідно з МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» МСФЗ застосовується до операції чи події до якої воно може бути застосовано, якщо таке МСФЗ відсутнє то інформація має бути відображена таким чином, щоб бути доречною та правдивою.

Розпорядчий документ суб'єкта господарювання про облікову політику має містити інформацію про перелік методів оцінки, обліку і процедур, шляхом їх детального опису.

Так чи інакше, на фінансовий результат впливає кожен обраний підприємством метод, процедура чи техніка зафіксовані в розпорядчому документі про облікову політику. Нижче розглянемо аспекти обліку, що мають найбільшу кількість варіантів відображення та вплив а фінансовий результат.

1. Основні засоби, а насамперед, нарахування амортизації та їх переоцінка. Визнання, оцінку та нарахування зносу основних засобів регламентують МСБО 16 «Основні засоби» та П(С)БО 7 «Основні засоби». Підприємство може обрати один з п'яти методів нарахування

зносу, до того ж деякі з них можуть суттєво збільшити витрати на початку строку використання основного засобу. На відміну від національних стандартів, міжнародні стандарти фінансової звітності передбачають перегляд методу амортизації в кінці кожного звітного періоду в залежності від потреб підприємства. Перегляд методу нарахування зносу у разі зміни очікуваних вигід які мають бути отримані від такого основного засобу, відбувається як за національними так і за міжнародними стандартами.

Переоцінка основних засобів безпосередньо впливає на величину амортизаційних нарахувань. Національні стандарти не забороняють використання індексу переоцінки, який може залежати від ринкової ціни подібних необоротних активів. Згідно міжнародних стандартів суб'єкт господарювання має обирати модель собівартості або переоцінки, і йому слід застосовувати її до всього класу основних засобів [11, 12].

2. Затрати, а саме, розподіл непрямих витрат. Розподіл непрямих витрат за об'єктами обліку та калькулювання може здійснюватися пропорційно різноманітних показників підприємства, вибір яких залежить від специфіки суб'єкта господарювання, таким показником може бути: заробітна плата робітників підприємства, собівартість продукції, затраченої потужності основних засобів. Спосіб розподілу непрямих витрат впливає на розрахунок собівартості та рентабельності окремих видів продукції, робіт, послуг.

5. Вибір методу оцінки спожитих виробничих запасів. Суб'єкт господарювання під час формування облікової політики може обрати один з декількох способів визначення собівартості закуплених запасів. До таких методів відносять: середньозважений, нормативних затрат, «Перший прийшов-перший пішов» (ФІФО), ідентифікований та метод ціни продажу [13; 14].

6. Вибір методу визнання доходів від реалізації продукції. Згідно податкового законодавства України, дохід визнається одночасно з переходом права власності покупцеві [4].

Враховуючи цей факт ми розуміємо, що дохід буде визнано незалежно від того чи надійшли грошові маси на рахунки підприємства. Від так безпосередня оплата і визнання доходу можуть відбуватися у різні періоди. Цей метод сприяє надходженню податків до бюджету. Але затримки оплат з боку контрагента можуть призвести до складнощів та погано вплинути на фінансовий стан підприємства. Така ситуація спонукає суб'єкти господарювання до переходу на попередні платежі, що є досить незвичним для ринкової системи.

Окрім методів наведених вище, на фінансові результати суб'єкта господарювання впливають методи оцінки нематеріальних активів та

способів нарахування амортизаційних відрахувань, способи формування резервів майбутніх витрат та платежів.

Висновки з даного дослідження. Розглянуті вище методи впливу облікової політики свідчать про те, що формування та розробка розпорядчого документа про облікову політику є суттєвим аспектом роботи управлінців та бухгалтерської служби для ефективної та гармонійної роботи підприємства з урахуванням всіх його особливостей.

Перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності потребує змін облікової політики, які не будуть суперечити міжнародним стандартам фінансової звітності. Якщо при виборі методів спостерігається значна відмінність між національними та міжнародними стандартами, має бути обраний такий метод, який не спричинить викривлення інформації, завищення витрат ресурсів.

Проектування облікової політики суб'єкта господарювання, який міг би бути використаний на практиці за умови застосування підприємством міжнародних стандартів фінансової звітності, є не завершеним і заслуговує уваги та подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики : монографія / М.С. Пушкар, М.Т. Щирба. – Тернопіль: Карт-бланш, 2010.– 260 с.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. – Закон України № 996-XIV від 16.07.1999
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI
5. Які новації в цьому році очікують бухгалтерський облік / Інтерв'ю з начальником Управління методології бухобліку Департаменту податкової, митної політики та методології бухобліку Міністерства фінансів України Канцуровим О.О. // Все про бухгалтерський облік. –2013. – № 22. – С. 8-10.
6. Шеремет А.Д. Комплексный анализ хозяйственной деятельности / А.Д. Шеремет. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 415 с.
7. Ковалев В.В. Финансовый учет и анализ: концептуальные основы / В.В. Ковалев. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 720 с.
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (МСБО) 8 «Облікові політики, зміни в облікових політиках та помилки»
9. Чалий І. БуХХХоблік для дорослих. МСФЗ-трансформація. Управління прибутком. Податки / Іван Чалий – Х.: Фактор, 2011.– 400 с.
10. Про облікову політику. Лист Міністерства фінансів України № 31-

34000-10-5/27793 від 21.12.2005 р.

11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».

Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92

13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси»

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»

Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246

15. Про оподаткування прибутку підприємств. Закон України № 334/94-ВР від 28.12.1994 р.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Тататрінцева Валентина Анатоліївна

студентка магістратури Подільського державного аграрно-технічного університету

Кондрюк Леся Василівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу Подільського державного аграрно-технічного університету

Інвентаризація сьогодні – це не лише теоретичне підґрунтя бухгалтерського обліку і господарського контролю, але й організаційна форма, яка використовується для виявлення та оцінки фактичного стану майнової бази, підвищення ефективності використання ресурсів, контролю за роботою матеріально-відповідальних осіб, а також виявлення порушень в організації обліку майна, і причин, які породжують відхилення між його фактичною наявністю і даними обліку [1].

Зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення вимагає нових підходів в оцінці означених земель. Кабінет Міністрів України затвердив новий порядок проведення інвентаризації земель Постановою кабінету міністрів року «Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» №476 від 05.06.2019р. [2].

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для